

Ερώτηση

προς τον κ. Υπουργό

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας & Πρόνοιας

Θέμα: Άμεση εφαρμογή του προγράμματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος στη Δυτική Ελλάδα

Τον Οκτώβριο του 2012, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών πραγματοποίησε έρευνα σχετικά με την εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι ένας άριστος υποψήφιος για τη φιλοξενία της πιλοτικής φάσης, καθώς η φτώχεια είναι εντονότερη και βαθύτερη στη Δυτική Ελλάδα από ότι στο σύνολο της επικράτειας.

Σύμφωνα με όλα τα διαθέσιμα δεδομένα, πρόκειται για την δεύτερη φτωχότερη περιφέρεια της χώρας. Η μεγαλύτερη πόλη της, η Πάτρα, αντιμετωπίζει σήμερα όλες τις συνέπειες της αποβιομηχανοποίησης, με σημαντικότερη την υψηλή ανεργία. Μικρότερες πόλεις της Περιφέρειας, όπως το Αγρίνιο, το Μεσολόγγι, το Αίγιο, η Αμαλιάδα και ο Πύργος, καθώς και οι μικρότερες πόλεις, τα χωριά και οι αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας, αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα του γεωγραφικού, οικονομικού, κοινωνικού και δημογραφικού ιστού της χώρας στο σύνολό της. Η γεωγραφική θέση της Περιφέρειας και κυρίως της Πάτρας ως πύλης της χώρας προς τη Δύση, την έχει καταστήσει κόμβο μαζικών μεταναστευτικών ρευμάτων και επίκεντρο των κοινωνικών τριβών που συνδέονται με αυτά.

Αξίζει να τονιστεί ότι, ενώ στην αρχή της κρίσης η ανεργία στη Δυτική Ελλάδα ήταν χαμηλότερη σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, σήμερα κυμαίνεται σε υψηλότερα από το μέσο όρο επίπεδα. Το συνολικό ποσοστό φτώχειας στη Δυτική Ελλάδα είναι πολύ υψηλό, με την Αιτωλοακαρνανία να «κρατάει» και τα σκήπτρα της παιδικής φτώχειας ανά την Επικράτεια. Αντίστοιχα, το κύριο αποτέλεσμα της έρευνας (2012) ήταν ότι το συνολικό ποσοστό του πληθυσμού με εισόδημα κάτω από το όριο φτώχειας του 2009, είναι πολύ υψηλότερο στη Δυτική Ελλάδα (45,1%) σε σχέση με το σύνολο της χώρας (35,4%). Η κατηγορία του πληθυσμού που αντιμετωπίζει το υψηλότερο (διορθωμένο) ποσοστό φτώχειας είναι και πάλι οι άνεργοι: 57,3% στο σύνολο της χώρας, με ένα εντυπωσιακό 81,3% στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Σε πρόσφατη συζήτηση (30.01.2014) της επίκαιρης ερώτησης της κ. Ξηροτύρη (υπ.αριθ. 472/27-1-2014) αναφορικά με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, ο Υφυπουργός κ. Κεγκέρογλου ανέφερε ότι «απαραίτητη προϋπόθεση, όμως, προκειμένου να ξεκινήσει να λειτουργεί το πρόγραμμα είναι η κατάθεση των φορολογικών δηλώσεων, γιατί δεν μπορούσαμε να πάμε με τα εισοδήματα του 2011 τα οποία είναι τελείως διαφορετικά απ' αυτά του 2012.»

Το εκκαθαριστικό, όμως, της εφορίας δεν μπορεί να αρκεί ως κριτήριο επιλεξιμότητας των αιτούντων. Χρειάζονται πιο σύνθετες πληροφορίες για τα εισοδήματα και τις κοινωνικές παροχές που αυτοί εισπράττουν. Για το λόγο αυτό, όσοι κάνουν αίτηση για το επίδομα ελάχιστου εισοδήματος θα πρέπει να

συμπληρώνουν μια ειδική δήλωση εισοδημάτων, η οποία στη συνέχεια να ελέγχεται ως προς την ακρίβειά της με διασταύρωση με τα στοιχεία του Taxis, των υπηρεσιών που χορηγούν κοινωνικά επιδόματα.

Η ορθή επιλογή των δύο περιοχών της χώρας όπου προβλέπεται να υλοποιηθεί η πιλοτική εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος είναι αποφασιστικής σημασίας. Για να είναι επιτυχής, η επιλογή αυτή θα πρέπει να γίνει με στόχο την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την γενίκευση ή όχι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε όλη την επικράτεια.

Κατόπιν των ανωτέρω, και επισημαίνοντας ότι:

- η ορθή λειτουργία ενός προγράμματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην ενδυνάμωση του κοινωνικού δικτύου ασφαλείας,
- ότι προγράμματα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος εφαρμόζονται σε 23 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο, ενώ στις υπόλοιπες τρεις (Ιταλία, Ισπανία, Ουγγαρία) υλοποιούνται σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο
- υπάρχει η σχετική πίστωση 20 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα στον εγκεκριμένο κρατικό προϋπολογισμό,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται να επιταχύνει τις διαδικασίες για την άμεση εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, εφαρμόζοντας πιο ολοκληρωμένη μέθοδο αναγνώρισης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (εκτός της φορολογικής δήλωσης;)
2. Προτίθεται να συμπεριλάβει στη Δυτική Ελλάδα στις περιοχές όπου θα εφαρμοστεί πιλοτικά το μέτρο;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Νίκος Τσούκαλης

Νίκη Φούντα